

(दफा ४ तथा अनुसूची १ को भाग २ संग सम्बन्धित)

बुढीनन्दा नगरपालिका द्वारा प्रकाशित
स्थानीय राजपत्र

खण्ड १

संख्या : ५

मिति: २०७७/०९/२८ गते

नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७७/०९/२३

भाग: २

बुढीनन्दा नगरपालिकाको लैङ्गिक हिंसा निवारणकोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद १५ को दफा १०२ को (२)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी“लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन)कार्यविधि,२०७७ नगरपालीका नगर कार्यपालिकाले मिति २०७७/०९/२३ को निर्णय अनुसार देहायका कार्यविधि बनाएको छ ।

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:(१)यो नियमको नाम“लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष(सञ्चालन)कार्यविधि,२०७७ रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२.परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्कोअर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) “कार्यालय” भन्नाले नगरपालिका कार्यालय सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्भन्नुपर्छ ।

(ग) “पीडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “राहत समिति”भन्नाले नियम ११ बमोजिमको राहत तथा आर्थिक सहयोग समिति संभन्नु पर्छ ।

(ङ) “लैङ्गिकहिंसा”भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौन जन्य दुर्व्यवहार,सामाजिक कुरीति जन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्भन्नु पर्छ ।

(च) “सञ्चालक समिति”भन्नाले नियम ६ बमोजिमको कोष सञ्चालक समिति सम्भन्नुपर्छ ।

३.कोषको स्थापना : (१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिने छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछन :-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) विदेशी व्यक्ति, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थावा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ग) स्वदेशी व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(घ) अन्यकुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम।

(ङ) नगर कार्यपालिकाबाट विनियोजित रकम ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको रकम बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(४) कोषको खाता सञ्चालन नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

४. कोषमा रकम जम्मा गर्ने: महिला हकहीतका क्षेत्रमा यस नगरपालिका भित्र कार्य गर्ने संघ संस्थाहरुले यस कोषमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ, र आवश्यक रकम नगरपालिका नगर कार्यपालिकाले समेत उक्त कोष सञ्चालनको लागि छुट्टयाउने छ र उक्त कोषको लागि तोकेको नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान समेत यस कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

५. कोषको उपयोग : (१)कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ :-

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधि उपचार गर्न,

(ख१) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन,

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्स प्रदानगर्न,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नकालागि वीउ पूँजी (सिड मनि) को रूपमा प्रदानगर्न,

(ङ) पुनर्स्थापना गराउन,

(च) पीडितका लागि सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको अन्य काममा ।

(२) उपनियम(१)मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सञ्चालक समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भइ लागू पदार्थको दुर्व्यसनमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइ कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने:

(१) कोषको रकम नियम ५ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपनियम (१)मा जुनसुकै कुरालेखिएको भएता पनि सञ्चालक समिति र राहत समितिको सचिवालय तथा बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चका लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

७. सञ्चालक समिति गठन: (१) कोषको संचालन, व्यवस्थापन तथा राहत वितरण गर्ने काम समेतका लागि एक कोष सञ्चालक समिति अर्थात राहत समिति रहनेछ ।

(२) सञ्चालक समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) नगरपालिका प्रमुख

अध्यक्ष

(ख) नगरपालिका उप प्रमुख

उपाध्यक्ष

(ग) समाजिक बिकास समिति संयोजक

सदस्य

(घ) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सदस्य

(ङ) महिला अधिकारकर्मीको तर्फबाट एक जना महिला

सदस्य

(च) लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाहरु मध्येबाट सञ्चालक समितिले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि १ जना

सदस्य

(छ) महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख

सदस्य

(३) उपनियम (२) को खण्ड(च) बमोजिमको सदस्यको पदावधि ३ वर्षको हुनेछ ।

(४) सञ्चालक समितिको सचिवालय नगरपालिकाको महिला तथा बालबालिका शाखामा रहनेछ ।

८. सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) लैङ्गिक हिंसा निवारणका सम्बन्धमा नगरपालिकाबाट स्विकृति नीति, योजना तथा कार्यक्रमका लागि कोषको रकम प्रयोग गर्ने,

(ख) पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु

(ग) राहत समितिको काम कारवाहीको अनुगमन गर्ने वा गराउने,

(घ) नगरपालिका भित्र घटेका लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी घटनाका अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,

(ङ) सीपमूलक तालिमप्राप्त पीडितलाई वीउ पूँजी(सिड मनि) प्रदान गर्न सम्बन्धमा मापदण्ड बनाइ लागू गर्ने,

(च) लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा काम गर्न निकाय तथा संस्थासँग समन्वय गर्ने,

(छ) कोष वृद्धिका लागि श्रोतको खोजी गर्ने

(ज) लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी अन्य काम गर्ने वा गराउने ।

९. राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन रकमको हद र आधार: (१) यस नियमावली बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईनेछ :-

- (क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन दुइ सय रुपैयाँ र बास बस्नु पर्ने भए सो वापत छुट्टै रकम दिनु पर्ने भएमा प्रति दिन दुईसय पचास रुपैयाँको दरले बढीमा तीन हजार रुपैयाँ,
- (ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा अस्पताल आँउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन दुई सय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्नु यवस्था नभइ वाहिर बस्नु परेमा बढीमा तीन दिनको बास खर्च वापत प्रति दिन दुइ सय पचास रुपैयाँ र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा दुइ हजार रुपैया,
- (ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि पाँच हजार रुपैयाँमा नबढने गरी लागेको यथार्थ खर्च,
- (घ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि वीउ पूँजीको रुपमा वस्तुगत तथा नगद अनुदान समेत गरी बढीमा पन्ध्र हजार रुपैया,
- (ङ) पुनर्स्थापनाका लागि बढीमा पाँचहजार रुपैयाँ,
- (च) सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमका अन्य कामका लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दश हजार रुपैयाँ सम्म ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भए मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा सो व्यहोरा मुनासिव देखिएमा राहत समितिले त्यस्तो पीडितलाई दुइ हजार रुपैयाँमा नबढने गरी मनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।
- (३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल वाहिर रहे बसेको पीडितलाई सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

१०. राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने : (१) यस नियमावली बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाइ कार्यालयमा निवेदन दिन पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएका निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नु पर्ने देखिएमा राहत समितिले नियम १३ का अधीनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ ।

११. तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने : (१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पीडितलाई तत्काल उद्धार, औषधि उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भिरता माननीय क्षति हुने देखिएमा सञ्चालक समितिका अध्यक्षले सो प्रयोजनका लागि कोषबाट बिस हजार रुपैयाँमा नबढने गरी मनासिव रकम सम्बन्धित पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका अवस्था परी सञ्चालक समितिका अध्यक्षबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराईएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराईए पछि बस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१२. थप रकम निकासामा माग गर्न सक्ने : (१) नगर कार्यपालिकाबाट निकासामा भएको रकम अपर्याप्त भएमा सञ्चालक समितिले सो को कारण खुलाइ नगर कार्यपालिकासँग थप रकम माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम थप रकम माग भइ आएमा नगर कार्यपालिकाले कार्यालयको आवश्यकता र औचित्यता हेरी कोषमा थप रकम निकासामा दिन सक्नेछ ।

१३. छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने : (१) कार्यालयले कार्यपालिकाबाट प्राप्त भएका रकम कार्यालयको नाममा कुनै वित्तिय संस्था वा बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन कार्यालय प्रमुख र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१४. कोषको लेखा र लेखापरिक्षण : (१) कोषको आयव्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषको लेखा परीक्षण महालेखा परिक्षकबाट हुनेछ ।

१५. आवत (रिभल्भीड) कोष: यो कोष आवत (रिभल्भीड) कोषका रुपमा रहनेछ ।

१६. प्रतिवेदन पेश गर्ने : (१) समितिले प्रत्येक छ महिनामा सो समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) सञ्चालक समितिले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र सो समितिबाट अघिल्लो आर्थिक वर्ष भरिमा भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन स्थानीय तहको कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले उपनियम (२) बमोजिमको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सक्नेछ ।

१७. बैठकभत्ता: सञ्चालक समिति वा राहत समितिका अध्यक्ष वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए वापत कोषको अवस्था हेरी नगरकार्यपालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता वापत पाउनेछन ।
१८. निर्देशन दिन सक्ने: (१) नगर कार्यपालिकाले सञ्चालक समितिका काम कारवाहीका सम्बन्धमा सो समितिलाइ आवश्यक निर्देशन तथा सुझाव दिन सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम दिइएको सुझाव तथा निर्देशनको पालना गर्नु सञ्चालक समितिको कर्तव्य हुनेछ ।
१९. सञ्चालक समितिको बैठक र निर्णय : (१) सञ्चालक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।
- (२) सञ्चालक समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।
- (३) सञ्चालक समितिको बैठक बस्नु भन्दा कम्तीमा २४ घण्टा अगावै सञ्चालक समितिका सदस्य- सचिवले बैठकमा छलफल हुने कार्यसूची सहितको सूचना सबै सदस्यहरुलाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) सञ्चालक समितिका कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा सो समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (५) सञ्चालक समितिको बैठकको अध्यक्षता यस समितिका अध्यक्षले गर्नेछ, र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्ष र उपाध्यक्ष पनि अनुपस्थितिमा सञ्चालक समितिका उपस्थित सदस्यहरुले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ ।
- (६) सञ्चालक समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ, र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।
- (७) सञ्चालक समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाको कुनै कर्मचारी, पदाधिकारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकका रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (८) सञ्चालक समितिको निर्णय सो समितिका सदस्य-सचिवले प्रमाणित गरि राख्नेछ ।
- (९) सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

आज्ञाले
शेर बहादुर वुढा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत